

číslo ve spisu:

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Katedra biblických věd

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky Pavel Větrovec

Autor/autorka práce: Bc. Petr Nejedlý
Studijní program/obor: Teologie, Katolická teologie
Název práce: David - od pastýře ovcí ke králi nad Izraelem
Vedoucí práce: ThLic. Jaroslav Brož, Th.D., S.S.L.
Rozsah práce: 87 s.

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☐	☒	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☒	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich				

dosažení	☐	☐	☒	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☐	☒	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☒	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☐	☒	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☐	☒	☐
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		Ne	
Práce je kompilační prací	☐		☒	
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☒		☐	
Práce přináší nové poznatky	☒		☐	
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☒		☐	
Práce má metodologický/teologický přínos	☐		☒	

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Diplomová práce pana bc. Petra Nejedlého má rozsah 87 stran s 131 podčarovanou poznámkou. Lze ji charakterizovat jako sympatický pokus o určitý psychologický portrét krále Davida jako mužského vzoru. Ten však naráží v práci kandidáta na mnohá úskalí, jež negativně poznamenávají charakter práce.

Předně je to poněkud mlhavě vyčtený záměr. Ani na začátku, ani v průběhu práce není zřetelná finalita značného úsilí, které kandidát své práci věnoval.

Dalším problémem je rozsah záběru. Domnívám se, že pokud autor dosazuje do obecně křesťanského pojetí dějin spásy dlouhý a mnohvrstevnatý příběh krále Davida v kombinaci s hlubinně psychologickým přístupem archetypů Carla Gustava Junga (1875-1961), dostáváme se k zadání, které je velmi náročné i pro zkušeného pisatele. Autor diplomové práce jím však není.

Související nesází je metodika a systém zpracování tématu. Osnova je sice zřetelná – úvod, dvě kapitoly věnující se klíčovým textům nejprve obecně, a pak konkrétněji, třetí kapitola psychologického rozboru a konečně závěr. Vědecko-popularizační metoda, jak o ní diplomant píše, nepatří k metodám biblické práce; zůstává otázkou, nakolik byla použita a s jakým efektem. Po nahlédnutí do práce se domnívám, že byla spíše aplikována narativní metoda v kombinaci s psychologicko kontextuálními přístupy. Historicko-kritická metoda zůstává spíše v náznacích.

Členění práce však vede i k dílčím otázkám: proč jsou na začátku 1. kapitoly tři odstavce bez zařazení do číselného systému (ss. 9-14)? Mezi 1. a 2. kapitolou jsou jistě vazby, takže odstavec 1.1. se obsahově velmi blíží k odstavci 2.1. až po odstavec 1.5., který se blíží odstavci 2.5., 2.6. slouží jako určité shrnutí. Např. odstavce 1.2. i 2.2. opakovaně probírají zápas Davida s Goliášem. Obávám se, že se tím text diplomové práce a jeho účinky spíše komplikují, přehlednosti by lépe posloužilo nedělit postřehy do dvou úseků, ale pojednat témata jednoduše, jedno po druhém, ale v logických návaznostech a s jednotnou metodologií, jež je jen v náznacích.

Zajímavé poznámky a množství nastudovaného a promeditovaného materiálu ztrácejí hodnotu poněkud překotnou aplikací. Práce by působila daleko lépe svojí živostí v ústním provedení než v psané verzi.

Další nevýhodou autorova psaní je roztříštěnost postupu a určitá terminologická nadsázka.

Použiji jen několika namátkou vybraných příkladů: jednak označení Šalomounova království jako „veleříše“ (s. 9), „ukrytí Samuela Saulovým zrakům“ při jeho cestě do Betléma (s. 32) – spíše než o skrytí Samuela se přece jedná o skrytí smyslu jeho cesty. „Z tradice Izraele mohla jalovice sloužit k více účelům symbolického, smluvního nebo očištného významu“ (opět s. 32). Jalovice přece není jen zvíře ke kultovním účelům, ale především zvíře užitkové, jinak by tomu bylo, kdyby kandidát použil obratu „...oběť jalovice je v Písmu doložena při různých příležitostech, např. ...“ nebo podobného. Navíc formulace naposledy uvedené věty se sice nějak dá domyslet z kontextu, ale je lehce nejasná. Jistěže lze pochopit rozpaky a obtíže při formulaci myšlenek, ale právě mnou předpokládaná malá zkušenost diplomanta v tomto oboru by jej měla vést ke snaze o větší jednoznačnost výrazu. Tato kritika by byla neúměrně přísná, pokud by se jednalo pouze o tuto jedinou větu; problém je v tom, že podobných formulací jsou v práci desítky. Třeba jen na téže s. 32: „Obětní slavnost sloužila především k očišťování. Z tohoto důvodu se projevila nedůvěra starších, když se Samuel objevil v Betlémě“. Ponechme stranou spornou generalizaci v první větě, problematičtější je vazba obou vět. Ta vyznívá ve smyslu, že požadavek očištné oběti vyvolává nedůvěru starších. Vlastní biblický text však uvádí jiný důvod znepokojení otázkou starších, zda je příchod Samuelův pokojný/ zda přináší pokoj (ČEP)? A až potom se vedla řeč o oběti. Opět uvádím jen namátkou vybraný příklad. Jaká škoda, že v tomto chaotickém uspořádání utápějí výsledky tak rozsáhlého studia!

Novinkou práce je použití jungovských archetypů ve třetí kapitole. Zde je zřejmá především jedna velká nesnáze: diplomant pořizuje pracně pro mnohé i mne jistě poučně určité shrnutí či výpisky z knihy R. Moora a D. Gilleta o mužské psychice. U každého ze čtyř zkoumaných archetypů je několikastránkový popis typu a vlastní aplikace se omezuje na stručný odstavček s výpovědní hodnotou, zda se ten či onen archetyp nějak vyskytuje nebo ne. Domnívám se, že pojednání mělo být postaveno opačně. Teorie naznačená jen pár úvodními řádky u toho, co se vyskytuje, a pak aplikace metody pro konkrétní práci s textem a pro vlastní důkazy nebo aspoň popis, nakolik která biblická perikopa odpovídá archetypům s eventuálním kritickým zhodnocením, zda je nebo není v daném případě jungovský rozbor přínosem k pochopení textu či spíše překážkou. Něco takového není ani naznačeno snad vyjma velmi obecných formulací závěru. Ty jsou na místě, ale měly by být podloženy dovozenými závěry v průběhu práce!

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Dokončení komentáře k bodu 2.: Diplomant zajisté shromáždil množství materiálu, provedl studie a úvahy, které jsou pro sepsání diplomové práce nezbytné. Jistě věnoval stovky hodin souvisejícímu studiu. Měl originální a podnětný nápad. Velký problém je však ve zpracování i ve faktu, že právě ono je především předmětem hodnocení. Shromážděný materiál by jistě mohl vyprodukovat vynikající práci, vzhledem ke zpracování však navrhuji hodnocení "bene".

Otázky:

- 1) Na s. 48 (i jinde) nadepisujete odst. 2.4.2. jako rozdělení textu, níže uvádíte odst. 2.4.3. slovy: "Logické rozdělení celistvého textu této perikopy je následující". Je-li rozdělení v odst. 2.4.3: logické, jaké bylo to předchozí?
- 2) Na s. 70 v odst. 3.3.3. za 5) zařazujete Saula při pokusu o přibodnutí Davida ke stěně do kategorie "sadista". V čem myslíte, že naplňuje konkrétně Saul Vaši charakteristiku sadisty na s. 69 (v polovině stránky?)
- 3) Na závěr práce správně uvádíte objevení obrazu Krista skrze osobní růst a zrání (s. 83n). Kde jsou v textu Vaší diplomové práce předtím podklady či dovození těchto tvrzení?

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 03. 05. 2013

Podpis: